

2024–2028, Andrej Guštin kot častni član IAU, Erdósova nagrada Matjažu Željku). Izpostavila je tudi organizacijo seminarjev in srečanj, vzpostavitev štipendijskega sklada, pridobitev statusa RO pri ARIS ter številne aktivnosti za promocijo znanosti in skrb za Plemljevo vilo. Med cilji za leto 2025 je poudarila zaključek cikla državnih tekmovanj, priprave in udeležbo ekip na MMO, MFO, MEO, MOAA, EDMO, MEMO in EFO ter nadaljnje delovanje odborov, založništvo, štipendiranje, organizacijo izobraževanj in iskanje sponzorjev. Prisotni so po krajši razpravi potrdili letno poročilo in finančni načrt. Sledila je predstavitev predlaganih sprememb statuta (Ciril Dominko): med cilje se dodata štipendiranje in skrb za Plemljevo dediščino, Upravni odbor pa se zmanjša s 17 na 7 članov za večjo učinkovitost. Po razpravi je bil statut sprejet; veljati začne s potrditvijo na Upravni enoti, prve volitve po novem pa bodo leta 2026.

V slavnostnem delu sta bili podeljeni dve novi društveni priznanji: mag. Tatjani Štorman in Vincencu Petruni. Za častna člana sta bila izvoljena dr. Marko Razpet in dr. Dragana Mihailović¹.

Občni zbor je delovni predsednik Boštjan Kuzman sklenil s krajšo razpravo pri točki razno: potrdili smo vključitev DMFA v IMO, podprli uvedbo nagrade Ivana Vidava za doktorska dela iz matematike in se seznanili s projektom digitalizacije arhiva Obzornika (A. Jurišić). Poslovali smo se tudi od dolgoletne računovodkinje Simone Puncer Klemenčič. Po odmoru je sledila še Slavnostna akademija ob 75-letnici DMFA Slovenije; več v posebni novici.

Boštjan Kuzman

Slavnostna akademija in podelitev Plemljevih kovancev ob 75-letnici DMFA Slovenije

Društvo DMFA Slovenije je bilo ustanovljeno v Ljubljani 30. oktobra 1949. Z rahlo zamudo smo 75 let svojega delovanja obeležili s posebnim slavnostnim dogodkom, na katerega so bili poleg članov povabljeni tudi predstavniki Ministrstva za vzgojo in izobraževanje in še nekaterih ustanov, ki nas redno podpirajo pri našem delu. Slavnostna akademija je tako potekala 6. marca 2025, takoj po zaključku rednega Občnega zbora društva. Akademijo je otvorila predsednica Mojca Vilfan, ki je pozdravila posebne goste vključno s predstavniki fakultet, predstavnic MVI in predstavnikom ZOTKS, z uvodno glasbeno točko pa nas je v prijetno vzdušje odpeljala strokovnjakinja za teorijo strun, harfistka Bilka Peršič. V nadaljevanju sem podpisani Boštjan Kuzman ob prosojnicah z zgodovinskimi dokumenti predstavil številne

¹Daljši utemeljitvi sta bili objavljeni v 2. številki tega letnika OMF.

mejnike in utrinke iz bogate društvene dediščine, od ustanovitve v času Jugoslavije po drugi svetovni vojni do slovenske osamosvojitve in aktivnega prispevka k razvoju in popularizaciji znanosti v samostojni Sloveniji od leta 1991 do danes.

Slika 2. Predstavitev izjemno bogate zgodovine društva

V prvem delu smo se tako spomnili okoliščin ustanovitve društva v Ljubljani ter prvega kongresa jugoslovanskih matematikov in fizikov na Bledu (1949), številnih podružnic in društvenih sekcij za predavanja in dvig pouka, za terminologijo in za bibliografijo (1950), prvih izvodov revij Obzornik (1951) in Presek (1972), otvoritve kipa Jurija Vege v Zagorici (1954), prvega seminarja za učitelje fizike (1961), prvih društvenih priznanj za učitelje (1967), praznovanj društvenih obletnic (1959, 1969, 1979), prvih tekmovanj iz matematike (1951) in fizike (1964), prve udeležbe na mednarodni olimpijadi iz matematike (1963), akademije ob 150-letnici rojstva Franca Močnika (1964), prvih Vegovih priznanj za osnovnošolce (1971), mednarodnega kongresa ob 100. obletnici rojstva Josipa Plemlja (1973) in prvega znanstvenega simpozija iz uporabne fizike (1975), otvoritve Plemljeve spominske sobe (1977), številnih razprav o maturi in problemih pouka z učitelji na občnih zborih (1962, 1978, 1987), organizacije Mednarodne olimpijade iz fizike v Portorožu (1985) in nikoli izvedenega velikega jugoslovanskega kongresa v Ljubljani (1990).

Drugi del je predstavil delovanje društva v obdobju samostojne Slovenije. Slovenska vlada je razglasila Plemljevo leto (1992) in društvo se je kot predstavnik Slovenije vključilo v mednarodne organizacije EMS, IMU, EPS

in IUPAP (1992), prvič v imenu Slovenije poslalo tekmovalce na olimpijadi iz matematike in fizike (1993) ter organiziralo svoj prvi (in zaenkrat edini) kongres (1994). V Plemljevi vili že od 1980-tih let potekajo razne priprave in poletne šole, slovenski tekmovalci pa so osvajali vedno višja odličja in zdaj že tudi prve zlate medalje na olimpijadah iz fizike (2002), astronomije (2017), matematike (2021) in ekonomije (2023). Uspešno smo informatizirali domača in organizirali Mednarodno matematično (2006) in Evropsko fizikalno olimpijado (2022) v Ljubljani ter Evropsko dekliško olimpijado v Portorožu (2023). Obeležili smo mednarodno leto matematike (2000), fizike (2005) in astronomije (2009) ter jubileje Močnika (2014) in Plemlja (2023), soorganizirali Evropski matematični kongres (2021), se vključili v Mednarodno astronomsko unijo (2018), praznovali 70-letnico s prireditvijo Bistroumi v Cankarjevem domu in sprejemom pri predsedniku države (2019), ter kot vsa leta obstoja izvajali obilo strokovnih, založniških in popularizacijskih dejavnosti.

Slika 3. Podeljevanje Plemljevih kovancev

Čestitko in zahvalo ob tako bogatem dolgoletnem delovanju društva je prisotnim ob zaključku izrekla ga. Janja Zupančič predstavnica Ministrstva za vzgojo in izobraževanje, ki je nato skupaj s predsednico društva Mojco Vilfan podelila priložnostne zahvale in 50 Plemljevih kovancev za tiste posameznike in ustanove, ki so v zadnjih 10 letih v veliki meri prispevali k delovanju društva. Prejeli so jih: Peter Legiša, Sašo Strle, Matjaž Željko, Janez Krušič, Primož Potočnik, Matej Brešar, Neža Mramor Kosta, Dragan Mihailović, Barbara Rovšek, Andrej Guštin, Andreja Gomboc, Dunja Fabjan, Klemen Šivic, Gregor Dolinar, Lucijana Kračun Berc, Sandra Cigula, Lovro Dretnik, Nik Stopar, Jurij Bajc, Nada Razpet, Izidor Haf-

ner, Aleš Mohorič, Ciril Dominko, Boštjan Kuzman, David Gajser, Nejc Zajc, Aleš Toman, Tomaž Košir, Damjana Kokol Bukovšek, Cvetka Gomboc Alt, Aljoša Brlogar, Luka Horjak, Vid Kavčič, Klavdija Mlinšek Cof, Lucija Željko, Martin Klanjšek, Peter Jeglič, Simon Čopar, Sergej Faletič, Mihael Gojkošek, Darjo Felda, Saša Dolenc, Marjeta Kramar Fijavž, Jasna Prezelj, ter ustanove Fakulteta za matematiko in fiziko UL, Fakulteta za naravoslovje in matematiko UM, Pedagoška fakulteta UL, Univerza v Novi Gorici in Univerza na Primorskem, en kovanec pa je ostal simbolično nepodeljen za vse tiste, ki so prav tako veliko prispevali, a smo njihov prispevek morda pozabili omeniti.

Slika 4. Prejemniki Plemljevih kovancev in drugi gostje

Boštjan Kuzman

Spremembe statuta DMFA Slovenije

Člani in članice društva DMFA Slovenije so na Izrednem občnem zboru 2. oktobra 2025 sprejeli nov statut društva. Izredni Občni zbor je bil sklican zaradi nujnih uskladitev statuta z zahtevami Ministrstva za vzgojo in izobraževanje in Upravne enote Ljubljana, ki je novi statut 23. oktobra 2025 tudi potrdila. Člane in članice vabimo, da se seznanijo s spremembami statuta, ki je v celoti dosegljiv na spletni strani društva. Najpomembnejša sprememba je zmanjšanje Upravnega odbora iz dosedanjih 17 na 7 članov